

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht, 2015

**Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála**

OIDEACHAS REILIGIÚNACH

Ardleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, i measc rudaí eile, déantar samplaí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, ar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntiú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoir i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoir Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoir an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon iomlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrachta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéisí foilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuillteanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoir bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

Réamhrá Ginearálta

Tá an measúnú ar Oideachas Reiligiúnach san Ardeistiméireacht Ardleibhéil bunaithe ar aidhmeanna, ar chuspóirí agus ar thorthaí gach roinne de shiollabas an Oideachais Reiligiúnaigh don Ardeistiméireacht a d'fhoilsigh an Roinn Oideachais agus Scileanna in 2003.

In go leor cásanna ní luaitear ach na nathanna mórtábhachtacha ina bhfuil an t-eolas agus na smaointe nach mór a bheith i bhfreagra an iarrthóra d'fhonn na marcanna a chuirtear i leith an fhreagra an ghnóthú. Nuair a ghrádaítear marc i scéim mharcála an scrúdaithe, bronntar an marc do fhreagra an iarrthóra laistigh de raon ó shármhaith go han-mhaith, maith, réasúnta, lag, an-lag agus gan grád ar bith.

Níl na 'Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann' a chuirtear i láthair sa scéim mharcála seo iomlán ná uileghabhálach. Déanfar pointí ábhartha breise a chuirfidh na hiarrthóirí i láthair a mharcáil agus bronntar marcanna orthu de réir a bhfiúntais. Níl na tuairiscí ná sainmhínte a thugtar sa scéim uileghabhálach agus is féidir glacadh le freagraí malartacha bailí eile. Más rud é go bhfuil tú neamhchinnte faoi bhailíocht freagra mhalartaigh, téigh i gcomhairle le do scrúdaitheoir comhairleach. Caithfear focail, nathanna cainte nó frásaí a úsáid i gceart i gcomhthéacs agus níor cheart iad a bhréagnú, agus más léir go n-úsáidtear go mícheart iad nó go mbréagnaítear iad, ní féidir na marcanna a thabhairt.

NÍ MÓR DON IARRTHÓIR CEANN AMHÁIN AS AN DÁ CHEIST SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

ROINN A CUARDACH BRÍ AGUS LUACHANNA

Ceist 1. Freagair a) agus b).

1 A 1 a) Déan próifiliú ar an tuiscint ar Dhia/na déithe/ábhar diaga atá le feiceáil in dhá mhíotas ón ré ársa a ndearna tú staidéar orthu. (20Mx2)

Critéir Mharcála

Léireoidh freagra sármhaith eolas ar mhíotais ársa trí bheith ag rianú go cruinn conas is féidir tuiscint ar Dhia/na déithe/ábhar déithe a fheiceáil in dhá mhíotas ón ré ársa.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Míotas na mBundúchasach Meiriceánach i leith Chruthú an Domhain — tá de chumhacht agus de chumas ag ábhar déithe an chruinne a chur in ord agus in eagar e.g. is é an cruthaitheoir a thugann radharc sa dorchadas do na hulchabháin, etc.
- Míotas Phroiméitéis — d'fhéadfadh tréithe daonna a bheith i nDia/sna déithe/in ábhar diaga; tá deighilt shoiléir idir na déithe agus an duine e.g. cuireann Séas pionós ar Phroiméitéas as tine a thabhairt don duine, etc.
- Etc.

Códaigh MCx2 san imeall ar chlé san áit a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármhaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
20 > 17	16 > 14	13 > 11	10 > 8	7 > 5	4 > 2	1 > 0	20Mx2

1 A1 b)

Rud nach féidir liom a bheith cinnte faoi ná an bhfuil Dia ann.

— *Agnóisi*

Tabhair breac-chuntas ar a gceapann tú a déarfadh Ainseilm agus Acain (Aquinas) mar fhreagra ar an ráiteas thuas. (20Mx2)

Critéir Mharcála

Léireoidh freagra sármhaith tuiscint ar smaointe éagsúla maidir le Dia a bheith ann, á léiriú trí fhaisnéis chruinn a thabhairt a mhíneoidh an cur chuige a ghlacfadh Ainseilm agus Acain chun ráiteas agnóisíoch sin na ceiste a fhreagairt.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Ainseilm — ós féidir neach a shamhlú arb é an neach is ollmhó is féidir a shamhlú, caithfidh gurb ann don neach sin, is é Dia an t-ainm a thugaimid ar an neach sin, etc.
- Acain — is ann do Dhia toisc go gcaithfidh bunchorraitheoir a bheith ann, cruthaitheoir nár cruthaíodh, neach riachtanach, caighdeán foirfe agus ceapadóir meabhrach, etc.

Códaigh MCx2 san imeall ar chlé san áit a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármhaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
20 > 17	16 > 14	13 > 11	10 > 8	7 > 5	4 > 2	1 > 0	20Mx2

Ceist 2. Freagair a) agus b).

1 A 2 a) Ainmnigh dhá thráth ríthábhachtacha i bhforbairt na fealsúnachta agus tabhair breac-chuntas ar an tslí ar athraigh an smaointeoireacht fhealsúnach ag gach ceann den dá thráth sin. (20Mx2)

Critéir Mharcála

Léireoidh freagra sármhaith eolas ar an bhfealsúnacht trí dhá thráth ríthábhachtacha i bhforbairt na fealsúnachta a ainmniú go cruinn agus trí fhaisnéis chruinn a thabhairt ar an tslí ar athraigh an smaointeoireacht fhealsúnach ag gach ceann den dá thráth sin.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Fealsúnacht na Sean-Ghréige e.g. An t-athrú ó cheisteanna a chur faoin dúlra go dtí ceisteanna a chur faoin duine agus faoi ról an duine sa domhan, i.e. mhol Sócráitias go bhfuil firinní uilíocha ann, murab ionann agus na Sofaistí, etc.
- Borradh an sceipteachais e.g. mhol Erasmus an sceipteachas mar mhodh fealsúnach etc.
- Etc.

Códaigh MCx2 san imeall ar chlé san áit a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármhaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
20 > 17	16 > 14	13 > 11	10 > 8	7 > 5	4 > 2	1 > 0	20Mx2

1 A 2 b) Tabhair breac-chuntas ar an tuiscint ar an gcaoi a nochtar Dia/an tarchéimnitheach do dhaoine in dhá cheann de na mór-reiligiúin dhomhanda a bhfuil staidéar déanta agat orthu. (20Mx2)

Critéir Mharcála

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar fhoilsiú ó Dhia trí fhaisnéis chruinn a thabhairt faoin tuiscint ar an gcaoi a nochtar Dia/an tarchéimnitheach do dhaoine in dhá cheann de na mór-reiligiúin dhomhanda.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- An Búdachas – is é an tuiscint i dtraidisiúin áirithe Bhúdaíocha go bhfuil cáilíochtaí spioradálta síoraí, a tharchéimníonn am agus spás, ionchollaithe i mBúdaí agus Bodhisattvas, etc.
- An Chríostaíocht – tuigtear gurb é saol, bás agus aiséirí Íosa buaicphointe an fhoilsithe ó Dhia, etc.
- An Hiondúchas – tuigtear go léirítear gnéithe Brahman sna déithe agus trí na Véidí, etc.
- An tIoslamachas – tá taifead sa Chórán ar Dhia a bheith á fhoilsiú féin le Mahamad tríd an aingeal Gaibriél, etc.
- An Giúdachas – tuigtear Dia a bheith á fhoilsiú féin ar fud na staire; cuireann na fáithe toil Dé in iúl, etc.

Códaigh MCx2 san imeall ar chlé san áit a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármhaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
20 > 17	16 > 14	13 > 11	10 > 8	7 > 5	4 > 2	1 > 0	20Mx2

NÍ MÓR DON IARRTHÓIR DHÁ CHEANN DE NA TRÍ ROINN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

ROINN B AN CHRÍOSTAÍOCHT: A BUNÚS AGUS A CUR IN IÚL COMHAIMSEARHTHA

Freagair a) agus b).

2 B a) i. Tabhair breac-chuntas ar cheithre phríomhthréith de chuid Ríocht Dé ar leag Íosa béim orthu ina sheanmóireacht. (20M)

Critéir Mharcála

Léireofar i bhfreagra sármaith eolas ar theagasc Íosa faoi Ríocht Dé trí fhaisnéis chruinn a thabhairt ar an gceithre phríomhthréith de chuid Ríocht Dé ar leag Íosa béim orthu ina sheanmóireacht.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- An tsíocháin in áit an fhoréigin – bhí sé sin ar cheann de thréithe Ríocht Dé a theagasc Íosa etc.
- Thaispeáin Íosa do dhaoine gur ceann de thréithe Ríocht Dé é an cuimsiú, e.g. i bparabal an tSamaraigh Mhaith is é an Samarach, ní an sagart ná an Léivíteach, a dhéanann gníomh eiseamláireach, etc.
- Léirigh bearta Íosa dá lucht leanúna gur Dia don té atá lag is ea Dia, e.g. ag an Suipéar Déanach níonn sé cosa na ndeisceabal, etc.
- Theagasc Íosa go bhfuil maoin a roinnt seachas stór a chruinniú ar cheann de thréithe Ríocht Dé, e.g. Céad Mhíorúilt na mBuilíní agus na nIasc, etc.
- Etc.

Nóta: Glac le freagraí tuairisciúla

Códaigh MC x 1 to 4 san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
20 > 17	16 > 14	13 > 11	10 > 8	7 > 5	4 > 2	1 > 0	20M

2 B a) ii. Cuir dhá cheann de thréithe Ríocht Dé a ndearna Íosa seanmóireacht fúthu i gcomparáid leis an tuiscint Ghiúdach ar Ríocht Dé. (10Mx2)

Critéir Mharcála

Léireoidh freagra sármaith tuiscint ar Ríocht Dé trí bheith ag aithint go cruinn cé na cosúlachtaí agus/nó na héagsúlachtaí atá idir an tuiscint Ghiúdach ar Ríocht Dé agus an méid a theagasc Íosa faoi dhá cheann dá príomhghnéithe.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Ba cheann de thréithe Ríocht Dé é an cuimsiú — agus an Samarach, seachas an sagart nó an Léivíteach, a bheith á mholadh ag Íosa, b'fhéidir go raibh an chuma air sin go raibh sé ag bréagnú a lárnaí a bhí an Teampall agus an t-adhradh ann, etc.
- An tsíocháin in áit an fhoréigin — níor chosúil in aon chor é an teagasc sin agus na smaointe a bhain leis an Meisias Dáivíoch, a bhí le Ríocht pholaitiúil a bhunú mar a rinne Rí Dáiví, srl.
- Fógra Íosa go raibh “Ríocht Dé tagtha”, nárbh ionann é agus teagasc na raibithe nár bunaíodh Ríocht Dé go fóill, etc.
- Etc.

Códaigh MCx2 san imeall ar chlé san áit a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Ar fheabhas</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
10 > 9	8 > 7	6	5 > 4	3	2	1 > 0	10Mx2

2 B b) Abair go raibh agallaimh á gcur agat ar chuid de na chéad deisceabail tar éis bhás agus aiséirí Íosa.

Tabhair breac-chuntas ar a gceapfá a déarfaidís faoin tionchar a bhí ag bás agus aiséirí Íosa ar a n-irisí agus ar a gcleachtais reiligiúnacha.

(40M)

Critéir Mharcála

Léireofar i bhfreagra sármaith eolas ar bhás agus ar aiséirí Íosa trí fhaisnéis chruinn a thabhairt faoin tionchar a d'imir bás agus aiséirí Íosa ar na hirisí agus ar na cleachtais reiligiúnacha a bhí ag na chéad Chríostaithe/chéad deisceabail Íosa.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Bhí faitíos agus mearbhall ar na chéad Chríostaithe go díreach tar éis d'Íosa bás a fháil, ach athdhearbhaíodh a gcreideamh ann ar aiséirí dó etc.
- Tar éis bhás agus aiséirí Íosa, thosaigh athrú ag teacht ar an tuiscint a bhí ag na chéad Chríostaithe ar Íosa; thug siad teidil nua ar Íosa lena gcreideamh a chur in iúl gurb é an Tiarna; an tIdirghábhálaí; Mac Dé é, etc.
- Lean na chéad Chríostaithe de mhisean Íosa, e.g. chuaigh Peadar agus Pól ar thurais mhisinéireachta, etc.
- Etc.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
40 > 34	33 > 28	27 > 22	21 > 16	15 > 10	9 > 4	3 > 0	40M

Freagair a) agus b).

- 2 C a) i. Déan cur síos ar ghnáthdháileadh domhanda na mball sa lá atá inniu ann i ngach ceann de na reiligiúin seo a leanas:**
◆ AN BÚDACHAS ◆ AN CHRÍOSTAÍOCHT ◆ AN HIONDÚCHAS
◆ AN tIOSLAMACHAS ◆ AN GIÚDACHAS **(20M)**

Critéir Mharcála

Léireoidh freagra sármaith eolas ar dháileadh domhanda mhór-reiligiúin an domhain trí chuntas cruinn a thabhairt ar dháileadh domhanda na reiligiúin domhanda a liostaítear sa cheist.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- An Búdachas — is é reiligiún mhórchuid an daonra in Oirdheisceart na hÁise é; leathnaithe amach chuig Iarthar na hEorpa agus Meiriceá Thuaidh, etc.
- An Chríostaíocht — an reiligiún is mó ar domhan agus é leathnaithe amach chuig gach ilchríoch; is í an Chríostaíocht an príomhreiligiún in Oirthear agus Iarthar na hEorpa agus i Meiriceá Thuaidh agus Theas, etc.
- An Hiondúchas — an tríú reiligiún is mó ar domhan; is é reiligiún mhórchuid an daonra san India é, etc.
- An tIoslamachas — tá breis agus aon bhiliún leantóir ag an Ioslamachas, a mbaineann a bhformhór le grúpaí Sunnaíocha agus mionlach díobh le grúpaí Siacha; is i dtíortha an Mheánoirthir agus na hAfraice atá an líon is mó leantóirí ag an Ioslamachas, etc.
- An Giúdachas — is é reiligiún mhórchuid an daonra in Iosrael é; tá pobail mhóra Ghiúdacha i Meiriceá Thuaidh; tá pobail Ghiúdacha i gcuid mhaith cathracha san Eoraip, etc.

Códaigh MCx1 to 5 san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
20 > 17	16 > 14	13 > 11	10 > 8	7 > 5	4 > 2	1 > 0	20M

- 2 C a) ii. Déan próifiliú ar bhunús ceann amháin díobh seo a leanas:**
❖ REILIGIÚN TRADISIÚNTA AFRACACH   ❖ REILIGIÚN SÍNEACH
❖ GLUAISEACHT NUA REILIGIÚNACH   ❖ AN CREIDEAMH BAHA'I
❖ REILIGIÚN SUÍCEACH **(20M)**

Critéir Mharcála

Léireofar i bhfreagra sármaith eolas ar reiligiúin/Gluaiseacht Nua Reiligiúnach ach conas a bunaíodh ceann de na reiligiúin nua/ Gluaiseacht Nua Reiligiúnach a liostaítear sa cheist a rianú go cruinn.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Is féidir bunús Reiligiúin Thraidisiúnta Afracaigh a rianú siar go dtí na traidisiúin bhéil, an bhá leis an nádúr agus reiligiún príomhúil, etc.
- Is féidir bunús Gluaiseachtaí Nua Reiligiúnacha – grúpa creidimh; rogha eile in ionad reiligiún institiúide oifigiúil; tugtar fis reiligiúnach den domhan agus freagraítear do bhuncheisteanna an tsaoil e.g. Gluaiseacht Hare Krishna a rianú siar go dtí an Hiondúchas; Bhaktivedanta Swami Prabhupada etc.
- Is féidir bunús reiligiúin Shínigh e.g. Confúiceachas a rianú siar go dtí screaptra Chonfúicias etc.
- Is féidir bunús Chreideamh Baha'i a rianú siar go dtí Ali Muhammad agus Mirza-Hoseyn'Ali Nuri (Bahá'u'lláh) etc.

- Is féidir bunús reiligiún na Suíceach a rianú siar go dtí an Deichniúr Gúrúnna, ag tosú leis an nGúrú Nanak; creideamh agus cleachtais Hiondúchais agus Ioslám etc.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármhaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
20 > 17	16 > 14	13 > 11	10 > 8	7 > 5	4 > 2	1 > 0	20M

2 C b) Míniú conas is féidir le dialóg idirchreidmheach a bheith mar dheis agus mar dhúshlán ag na baill de mhór-reiligiún dhomhanda sa lá atá inniu ann. (40M)

Critéir Mharcála

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar an dialóg idirchreidmheach ach cuntas cruinn a thabhairt ar conas is féidir le dialóg idirchreidmheach a bheith mar dheis agus mar dhúshlán araon ag na daoine de chreidimh éagsúla sa lá atá inniu ann.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Deis do cheannairí reiligiúnacha glacadh le fírinní uilíocha i reiligiúin dhomhanda agus ag an am céanna aghaidh a thabhairt ar an dúshlán a bhaineann le meas a thabhairt do chreideamh atá sonrach do reiligiúin dhomhanda dhifriúla etc.
- Deis chun caoinfhuilíocht a chothú agus bealaí a fhorbairt chun maireachtáil le héagsúlacht etc.
- Dúshlán má mhothaíonn daoine go bhfuil siad faoi bhagairt nó i ndainséar i ngeall ar a reiligiún etc.
- Etc.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármhaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
40 > 34	33 > 28	27 > 22	21 > 16	15 > 10	9 > 4	3 > 0	40M

Freagair a) agus b).

2 D a) i. Déan cur síos ar shampla den chaoi a mbíonn impleachtaí pearsanta agus sóisialta ag baint leis an gcliseadh morálta do na baill de shainchreideamh Críostaí amháin a ndearna tú staidéar air. (20M)

Critéir Mharcála

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar an gcliseadh morálta ach cuntas beacht a thabhairt ar an dóigh a bhfuil impleachtaí pearsanta agus sóisialta i gceist do bhaill sainchreidimh Chríostaí amháin mura ndéantar an rud a chreideann duine a bheith ceart.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Impleachtaí pearsanta — tá impleachtaí pearsanta i gceist le saint sa sainchreideamh Caitliceach Rómhánach e.g. nuair atá a fhios ag duine go bhfuil rud mícheart déanta aige/aici, ag mothú ciontach, ag tuiscint go bhfuil dochar déanta lena chaidreamh/lena caidreamh le Dia, etc.
- Impleachtaí sóisialta — d'fhéadfadh sé go mbeadh daoine gortaithe le héagóir duine e.g. labhair ceannairí na Comaoine Anglacánaí faoi na himpleachtaí sóisialta a bhaineann le saint, agus cháin siad an bhearna atá tagtha chun cinn idir daoine saibhre agus na boicht etc.

Tabhair ar aird: Glac le freagraí tuairisciúla.

Má thugann iarrthóir cuntas beacht ar na cúiseanna le himpleachtaí pearsanta agus sóisialta a bheith i gceist do dhuine má theipeann air/uirthi an rud a chreideann sé/sí a bheith ceart a dhéanamh gan tagairt a dhéanamh do shainchreideamh Críostaí amháin — Téigh i gcomhairle le do Scrúdaitheoir Comhairleach.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármhaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
20 > 17	16 > 14	13 > 11	10 > 8	7 > 5	4 > 2	1 > 0	20M

**2 D a) ii. Cuir an tuiscint ar an gcliseadh morálta i sainchreideamh Críostaí i gcomparáid leis an mbealach ina dtuigtear é i gceann amháin de na reiligiúin dhomhanda seo a leanas:
◆ AN BÚDACHAS ◆ AN HIONDÚCHAS ◆ AN tIOSLAMACHAS ◆ AN GIÚDACHAS (20M)**

Critéir Mharcála.

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar an gcliseadh morálta ach na cosúlachtaí agus/nó na difríochtaí a aithint go cruinn sa dóigh a dtuigtear é nuair a chliseann ar dhuine an rud a chreideann sé/sí bheith ceart a dhéanamh i sainchreideamh Críostaí agus i gceann de na reiligiúin dhomhanda a liostaítear sa cheist.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Ceaptar go bhfuil roinnt cásanna den chliseadh morálta níos tromchúisí ná cinn eile — san Ioslám is iad na peacaí in éadan Allah na cinn is tromchúisí; sa Chaitliceachas Rómhánach tá an cliseadh morálta marfach nó solathach ag brath ar a thromchúis; cuirtear béim ar umhlaíocht thoil Allah san Ioslám agus sa Chaitliceachas cuirtear an bhéim ar chaidreamh pearsanta le Dia, etc.
- Etc.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármhaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
20 > 17	16 > 14	13 > 11	10 > 8	7 > 5	4 > 2	1 > 0	20M

2 D b) Tabhair breac-chuntas ar an ról a d'fhéadfadh dhá cheann díobh seo a leanas a imirt ar fhás an duine i dtreo na haibíochta morálta:

- AN TSAOIRSE MHORÁLTA ● PRIONSABAIL MHORÁLTA ● AN TSUÁILCE (20Mx2)

Critéir Mharcála

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar an aibíocht mhorálta trí fhaisnéis bheacht a leagan amach ar an bpáirt atá ag dhá ghé den mhoráltacht a liostaítear sa cheist i bhfás duine i dtreo na haibíochta morálta.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Tugann an tsaoirse chun roghnú idir a bhfuil ceart agus a bhfuil mícheart an ceart agus an fhreagracht do dhaoine fás i dtreo altrúchais agus cinntí morálta á ndéanamh acu etc.
- Tá prionsabail, caighdeáin nó breithiúnais faoina bhfuil ceart agus faoina bhfuil mícheart ina mbonn le cóid phearsanta iompraíochta agus cuidíonn siad le duine cur chuige coinsiasach a bheith chun breithiúnas a dhéanamh faoina bhfuil ceart agus faoina bhfuil mícheart etc.
- De réir Arastatail maitheas anama is ea an tsuáilce; éirímid suáilceach trí rudaí suáilceacha a dhéanamh; d'fhéadfadh an cur chuige seo daoine a spreagadh chun gníomhú ar bhealach atá aibí ar thaobh na moráltachta de; etc.
- Etc.

Códaigh MCx2 san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármhaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
20 > 17	16 > 14	13 > 11	10 > 8	7 > 5	4 > 2	1 > 0	20Mx2

NÍ MÓR DON IARRTHÓIR CEANN AMHÁIN DE NA CEITHRE RANNÁN SEO A LEANAS A FHREAGAIRT.

ROINN E REILIGIÚN AGUS INSCNE

Freagair a) nó b) nó c) nó d).

3 E a) Cuir i gcomparáid an pháirt i stair an tslánaithe a ghlac bean amháin agus fear amháin a n-insítear a scéalta sna Scriptúir Eabhráise. (80M)

Critéir Mharcála

Léireofar i bhfreagra sármaith tuiscint ar na róil inscne trí na cosúlachtaí agus/nó na héagsúlachtaí a aithint go cruinn sna róil i stair an tslánaithe a bhí ag bean amháin agus ag fear amháin a n-insítear a scéalta sna Scriptúir Eabhráise.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Deabrá — fáidh, breitheamh agus ceannaire míleata; faoi cheannasaíocht Dheabrá bhí 40 bliain de shíocháin ag muintir Iosrael etc.; Iósaf — mac fabhair a dhíoltar isteach sa sclábhaíocht; mar gheall ar bhuanna Iósaf, éiríonn leis dul chun cinn a dhéanamh agus cinntíonn sé marthanas a theaghlaigh féin faoi dheireadh; léiríonn an dá rud go bhfaigheann Dia an ceann is fearr i gcónaí ar an olcas agus go bhfuil sé dílis dóibh siúd a bhfuil creideamh acu etc.
- Etc.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra

<i>Sármaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
80 > 68	67 > 56	55 > 44	43 > 32	31 > 20	19 > 8	7 > 0	80M

Nó

3 E b) Cuir i gcomparáid na róil a tugadh do mhná agus d'fhir sna chéad phobail Chríostaí. (80M)

Critéir Mharcála

Léireofar i bhfreagra sármaith tuiscint ar na róil inscne trí na cosúlachtaí agus/nó na héagsúlachtaí a aithint go cruinn sna róil a tugadh do mhná agus d'fhir sna chéad phobail Chríostaí.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann:

- Sna chéad phobail Chríostaí thugtaí róil cheannaireachta d'fhir agus do mhná e.g. sa Róimh ainmnítear Phoebe mar dheagánach na hEaglaise; déantar fir agus mná araon a ainmniú agus a mholadh as a n-obair mhisinéireachta etc.
- Etc.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
80 > 68	67 > 56	55 > 44	43 > 32	31 > 20	19 > 8	7 > 0	80M

Nó

3 E c) Scrúdaigh an bealach ina léirítear Muire, máthair Íosa, i sainchreideamh Críostaí amháin a ndearna tú staidéar air. (80M)

Critéir Mharcála

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar léiriú Mhuire i dtraidisiún reiligiúnach trí bhreathnú go géar ar an gcaoi a léirítear Muire, máthair Íosa, i sainchreideamh Críostaí amháin.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Sa Chaitliceachas Rómhánach feictear Muire mar mháthair Dé; feictear Muire gan pheaca ó nóiméad a giniúna etc.
- Léiríonn an tAnglacánachas Muire mar Mhaighdean Bheannaithe etc.
- Etc.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármhaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
80 > 68	67 > 56	55 > 44	43 > 32	31 > 20	19 > 8	7 > 0	80M

Nó

3 E d) Scrúdaigh an chaoi a mbíonn tionchar ag inscne duine ar na ról is féidir a bheith aige/aici laistigh de mhór-reiligiún domhanda. (80M)

Critéir Mharcála

Léireofaí i bhfreagra sármhaith tuiscint ar na ról inscne trí bhreathnú go cúramach ar an gcaoi a bhféadann inscne duine tionchar a imirt ar na ról ar féidir leis/nó léi a bheith aige/aici laistigh de mhór-reiligiún domhanda.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Búdachas — sna blianta luatha i ndiaidh a bhunaithe chruthaigh mná agus fir a bpobail mhainistreacha féin etc.
- Críostaíocht — ghlac gach Críostaí páirt trí mhaireachtáil de réir theagasc Íosa; tionchar imeartha ag inscne e.g. an díospóireacht ar oirniú na mban sa Chríostaíocht etc.
- Hiondúchas — tá inscne ar cheann de na fachtóirí lena ndearbhaítear sainaicme, ról agus oibleagáidí reiligiúnacha duine etc.
- Ioslám — baineann Cúig Philéar Ioslám le fir agus le mná etc.
- Giúdachas — i roinnt pobail Ghiúdacha d'fhéadfadh inscne tionchar a imirt ar cheannaireacht e.g. oirníodh Regina Jones, an chéad raibí ar bean í, sa Ghearmáin i 1935 etc.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármhaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
80 > 68	67 > 56	55 > 44	43 > 32	31 > 20	19 > 8	7 > 0	80M

Freagair a) agus b).

- 3 H a) Cuir i gcomparáid lena chéile a ndeir dhá cheann de na téacsanna seo a leanas, as na **Scriptúir Eabhraise, faoin ngaol idir Dia agus daoine:**
- LAOI BHUIÓCHAS HANNÁ (1 Samúéil 2:1-10)
  - IOSRAEL ATHBHUNAITHE (Ís 52:13 - 53:12)
  - NA DEICH NAITHEANTA (Eacsadas 20:1-21)
- (40M)

Critéir Mharcála:

Léireofar i bhfreagra sármaith eolas ar théacsanna bíobalta trí chosúlacht agus/nó difríocht amháin nó níos mó a aithint go cruinn sa mhéid a ndeir dhá cheann de na téacsanna a liostaítear sa cheist faoin ngaol idir Dia agus daoine.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Seinneann Hanná a hamhrán mar fhreagairt ar bhreith a céad mhic, Samúéil ag cur béim ar an dóigh a bhfuil Dia buartha faoi na boicht agus iad siúd atá faoi chois; mar an gcéanna cuireann Eacsadas an phobail Eabhraigh ón sclábhaíocht san Éigipt an comhthéacs ar fáil do na Deich nAitheanta etc.
- Is léiriú iad na Deich nAitheanta ar an gCúnant idir Dia agus an pobal Eabhrach; taispeánann Iosrael Athbhunaithe an dóigh ar athbhunaíodh an gaol idir Dia agus na daoine mar gheall ar an seirbhíseach a bhí ag fulaingt agus a ghlac le peacaí mórán daoine d'fhonn an gaol idir Dia agus daoine a athbhunú etc.
- Etc.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
40 > 34	33 > 28	27 > 22	21 > 16	15 > 10	9 > 4	3 > 0	40M

- 3 H b) **Pléigh an tábhacht a bhain leis an bhfoinse ‘Q’ i múnú dhá Shoiscéal Shionoptacha. (40M)**

Critéir Mharcála

Léireofar i bhfreagra sármaith eolas ar an dóigh ar scríobhadh na Soiscéil trí scrúdú a dhéanamh ar an bhfoinse ‘Q’ agus trí chonclúidí cruinne a chur le chéile maidir leis an ról a d’fhéadfadh bheith aige i múnú dhá Shoiscéal Shionoptacha.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Is éard is ‘Q’ — Quelle nó foinse — ann doiciméad hipitéiseach a d’fhéadfadh bheith ann tráth ina raibh bailiúchán de nathanna Íosa; tá ábhar neamh-Mharcáin comhchosúil i Soiscéil Lúcais agus Mhatha; cuireann an foinse ‘Q’ cúis inchreidte ar fáil leis an gcúis go bhfuil cosúlachtaí idir Soiscéil Mhatha agus Lúcais etc.
- Níl an foinse ‘Q’ tábhachtach i gceapadh na Soiscéal Sionoptach toisc cé go bhfuil cosúlachtaí móra idir na trí Shoiscéal Shionoptacha, tá difríochtaí móra eatarthu chomh maith e.g. an t-ord in gcuirtear imeachtaí agus nathanna Íosa sna Soiscéil Shionoptacha etc.
- Etc.

Nóta: Ceadaigh freagraí tuairisciúla.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
40 > 34	33 > 28	27 > 22	21 > 16	15 > 10	9 > 4	3 > 0	40M

Freagair a) agus b).

3 I a) Déan cur síos ar dhá cheann de phríomhthréithe na Críostaíochta a bhí le fáil i gcuid eile den Eoraip, an tráth ar tháinig Naomh Pádraig go hÉirinn. (20Mx2)

Critéir Mharcála

Léireofar i bhfreagra sármhaith eolas ar an gCríostaíocht trí chuntas cruinn a thabhairt ar dhá phríomhthréith de chuid na Críostaíochta a bhí le feiceáil i gcuid eile den Eoraip an tráth ar tháinig Naomh Pádraig go hÉirinn.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Sa chuid den Eoraip faoi rialú na Rómhánach — d'éascaigh bealaí trádála Impireacht na Róimhe misinéirí Críostaí; múnlaíodh na chéad séipéal ar ailtireacht na mbaisleac (foirgneamh poiblí Rómhánach) etc.
- Faoin mbliain 400 CR sa Bhreatain bhí fianaise ar struchtúr cléireach ann toisc gur d'fhriotháil easpaig ar Chríostaí etc.
- Faoin mbliain 400 CR sa Ghail bhí easpaig ag friotháil i mbailte agus i bparóistí tuaithe; bhí mainistreacha a mbunú e.g. Martin ó Tours 360 CR etc.
- Etc.

Códaigh MCx2 san imeall ar chlé san áit a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármhaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
20 > 17	16 > 14	13 > 11	10 > 8	7 > 5	4 > 2	1 > 0	20Mx2

3 I b) Tabhair breac-chuntas ar dhá shampla den chaoi a raibh baint ag an ionchultúró le forbairt na Críostaíochta in Éirinn le linn ré Naomh Pádraig. (20Mx2)

Critéir Mharcála

Léireoidh freagra sármhaith eolas ar an gCríostaíocht in Éirinn trí eolas cruinn a leagan amach ar dhá chaoi a raibh baint ag cleachtais reiligiúnacha réamhbheitheacha oiriúnaithe le forbairt na Críostaíochta in Éirinn le linn ré Naomh Pádraig.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Rinne Pádraig a lán cleachtais reiligiúnacha a bhí ann cheana a oiriúnú chun an t-aistriú ó chreideamh réamh-Chríostaí go dtí creideamh Críostaí a dhéanamh níos éasca d'Éireannaigh e.g. dreapadh Chruach Phádraig etc.
- e.g. nascadh cheiliúradh Críostaí shaol Naomh Bríd ó Chill Dara ar an 1 Feabhra le bandia réamh-Chríostaí na torthúlachta agus le féile Imbolc a cheiliúran an torthúlacht, cur barr agus breith uain etc.
- Etc.

Códaigh MCx2 san imeall ar chlé san áit a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármhaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
20 > 17	16 > 14	13 > 11	10 > 8	7 > 5	4 > 2	1 > 0	20Mx2

Freagair a) agus b) nó c)

3 J a) Cuir i gcomparáid na freagairtí a thugtar sa reiligiún agus san eolaíocht ar cheist a chuirtear faoi bhrí na beatha. (40M)

Critéir Mharcála

Léireofar i bhfreagra sármaith tuiscint ar reiligiún agus ar an eolaíocht trí chosúlachtaí agus/nó éagsúlachtaí a shainaithint go cruinn sa dóigh ina bhféachtar i reiligiún agus san eolaíocht ar bhrí na beatha.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- E.g. ‘cén fáth a bhfuilimid anseo?’ mar fhreagairt air sin d’fhéadfadh reiligiún smaointe faoin gcaidreamh idir Dia agus daoine agus aidhm na beatha daonna a iniúchadh; tá cosmeolaíocht agus an teoiric faoi éabhlóid forbartha ag an eolaíocht etc.
- E.g. ‘cén fáth a bhfulaingíonn daoine?’ mar fhreagairt air sin d’fhéadfadh reiligiún ciall a lorg sna bealaí a fhreagraíonn daoine d’fhulaingt; féachann an eolaíocht le tuiscint a fháil ar na cúiseanna le fulaingt agus le bealaí a fhorbairt chun fulaingt a dhíothú etc.
- Etc.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
40 > 34	33 > 28	27 > 22	21 > 16	15 > 10	9 > 4	3 > 0	40M

3 J b) Mínigh na himpleachtaí a d’fhéadfadh a bheith ag saothar Werner Heisenberg ar theoiric an chandaim ar an tuiscint ar Dhia/an tarchéimhnitheach i mór-reiligiún domhanda.(40M)

Critéir Mharcála

Léireofar i bhfreagra sármaith tuiscint ar na peirspictíochtaí diagachta maidir le forbairtí san fhisic trí chuntas cruinn a thabhairt ar na himpleachtaí a d’fhéadfadh a bheith ag saothar Heisenberg ar theoiric an chandaim ar an tuiscint ar Dhia/ar an tarchéimhnitheach i mór-reiligiúin dhomhanda.

Pointí a d’fhéadfadh a bheith ann

- Tháinig prionsabal na héiginnteachta chun cinn mar thoradh ar shaothar Heisenberg ar theoiric an chandaim, a cheisteodh an fhianaise ar Dhia mar an gcéad chúis; is é an impleacht a bhaineann le prionsabal na héiginnteachta gur féidir an chruinne a thuiscint ar bhealach iomlánaíoch agus idirnasctha, rud atá comhsheasmhach le smaoinemh Brahman sa Hiondúchas etc.
- I saothar Heisenberg ar an meicnic chandamach i.e. ní féidir linn ach breathnú ar an toradh; toisc nach féidir mionchúrsaí na cruinne a mhíniú nó a thuar d’fhéadfadh sé sin bheith comhsheasmhach leis an bhfianaise ar Dhia mar bhunchorraitheoir etc.
- Etc.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
40 > 34	33 > 28	27 > 22	21 > 16	15 > 10	9 > 4	3 > 0	40M

Nó

**3 J c) Mínigh cén fáth a bhféadfadh ábhair inní eiticiúla teacht chun cinn do bhaill mór-reiligiúin dhomhanda de bharr dul chun cinn eolaíochta nua-aimseartha maidir le ceann amháin díobh seo a leanas: ● BEATHA A CRUTHAÍODH GO SAORGA
● CLÓNÁIL ● BEATHA GHÉINMHODHNAITHE
● DEIREADH A CHUR LEIS AN mBEATHA (40M)**

Critéir Mharcála

Léireofar i bhfreagra sármhaith tuiscint ar na peirspictíochtaí diagachta maidir le forbairt eolaíoch trí chuntas cruinn a thabhairt ar an gcaoi a bhféadfadh dul chun cinn eolaíochta nua-aimseartha i gceann de na ceisteanna a liostaítear sa cheist inní mhorálta a ardú do bhaill mór-reiligiúin dhomhanda.

Pointí a d'fhéadfadh a bheith ann

- Beatha a cruthaíodh go saorga — d'fhéadfadh inní eiticiúil teacht chun cinn as an gcreideamh reiligiúnach i sácráilteacht na beatha e.g má chruthaítear suthanna mar thoradh ar IVF nach n-ionchlannaítear — an féidir suthanna a scrios nó a úsáid i dtaighde? etc.
- Clónáil — d'fhéadfadh inní eiticiúil teacht chun cinn as an gcreideamh reiligiúnach i gcruthaitheoir diaga e.g. cruthú clóin chun fíochán deontóra a chur ar fáil etc.
- Beatha ghéinmhodhnaithe — d'fhéadfadh úsáid ábhair ghéinmhodhnaithe ó níos mó ná dhá thuismitheoir i gcruthú beatha a bheith contrártha le prionsabail mhorálta mór-reiligiúin dhomhanda agus dá bhrí sin d'fhéadfadh buarthaí eiticiúla teach as e.g aitheantas duine etc.
- Deireadh a chur leis an mbeatha — modh saorga a úsáid chun deireadh a chur le beatha duine; d'fhéadfadh inní eiticiúil teacht chun cinn as an gcreideamh reiligiúnach i sácráilteacht na beatha e.g eotanáis etc.

Códaigh MC san imeall ar chlé nuair a léirítear na Critéir Mharcála den chéad uair i bhfreagra an iarrthóra.

<i>Sármhaith</i>	<i>An-mhaith</i>	<i>Go maith</i>	<i>Réasúnta</i>	<i>Lag</i>			<i>Marcanna</i>
40 > 34	33 > 28	27 > 22	21 > 16	15 > 10	9 > 4	3 > 0	40M

Marcanna Breise as ucht Freagairt trí Ghaeilge

Léiríonn an tábla thíos an méid marcanna breise ba chóir a bhronnadh ar iarrthóirí a ghnóthaíonn thar 75% d'iomlán na marcanna.

N.B. Ba chóir marcanna de réir an ghnáthrata a bhronnadh ar iarrthóirí nach ngnóthaíonn thar 75% d'iomlán na marcanna. Ba chóir freisin an marc bónais sin a shlánú síos.

Tábla I Bain úsáid as an tábla seo i gcás na n-ábhar a leanas:

Oideachas Reiligiúnach – Ardleibhéal & Gnáthleibhéal

Iomlán: 320 Gnáthrata: 10%

Bain úsáid as an ghnáthrata i gcás marcanna suas go 240. Thar an marc sin, féach an tábla thíos.

Bunmharc	Marc Bónais
241 - 243	23
244 - 246	22
247 - 250	21
251 - 253	20
254 - 256	19
257 - 260	18
261 - 263	17
264 - 266	16
267 - 270	15
271 - 273	14
274 - 276	13
277 - 280	12

Bunmharc	Marc Bónais
281 - 283	11
284 - 286	10
287 - 290	9
291 - 293	8
294 - 296	7
297 - 300	6
301 - 303	5
304 - 306	4
307 - 310	3
311 - 313	2
314 - 316	1
317 - 320	0

Maidir lena bhfuil á mheas sna Critéir Mharcála Ardleibhéil do gach ceist —

Tuiriscín na Ceiste	SÁRMHAITH	AN-MHAITH	GO MAITH	RÉASÚNTA	LAG	AN-LAG	GAN AON GHRÁD
FIANNAISE SA FHREAGRA AR AIDHMEANNA /CHUSPÓIRÍ /THORTHAÍ AN TSIOLLABAIS	FIANNAISE SHUBSTAINNTIÚIL	FIANNAISE AN-MHAITH	FIANNAISE MHAITH	FIANNAISE LEORDHÓTHANACH	FIANNAISE NEAMHLEOR	BEAGÁN FIANNAISE	FÍORBHEAGÁN FIANNAISE/ GAN AON FHIANNAISE
BAINT AN FHREAGRA LEIS AN GCEIST	BAINT IOMLÁN AGUS SHOILÉIR	BAINT SHOILÉIR	BAINT GHINEARÁLTA	BAINT THEORANTA	BEAGÁN BAINTE	FÍORBHEAGÁN BAINTE	GAN AON BHAINT
CRUINNEAS	GAN AON MHÓR-EARRÁID(Í)	FÍORBHEAGÁN FIANNAISE AR MHÓR-EARRÁID(Í)	BEAG FIANNAISE AR MHÓR-EARRÁID(Í)	ROINNNT MÓR-EARRÁIDÍ	ROINNNT MHAITH MÓR-EARRÁIDÍ	ROINNNT AN-MHAITH MÓR-EARRÁIDÍ	MÓR-EARRÁIDÍ SUBSTAINNTIÚLA
FIANNAISE AR GHABHÁIL DON SCIL (DO NA SCILEANNA)	ÚSÁID SHÁRMHAITH SCIL(EANNA)	ÚSÁID AN-MHAITH SCIL(EANNA)	ÚSÁID MHAITH SCIL(EANNA)	ÚSÁID ÉIGIN AS SCIL(EANNA)	BEAGÁN ÚSÁIDE AS SCIL(EANNA)	FÍORBHEAGÁN ÚSÁIDE AS SCIL(EANNA)	GAN AON ÚSÁID AS SCIL(EANNA)

Teidil Dualgais don Obair Chúrsa san Oideachas Reiligiúnach do Scrúdú na hArdteistiméireachta 2015 - S91/13 Tugtar rogha de dhá theideal i Roinn F agus i Roinn G faoi seach thíos. Ba chóir do na hiarthóirí an obair chúrsa acu a bhunú ar theideal **amháin** as Roinn F nó ar theideal **amháin** as Roinn G.

ROINN F: CEISTEANNA CEARTAIS AGUS SÍOCHÁNA

- F. 1**
- **COINCHEAP NA N-IÚDACH DE ‘IUBHAILE’**
  - **CÚIG FHORAITHNE AN BHÚDA**
  - **COINCHEAP NA N-IOSLAMACH DE ‘LEASONADAÍ AN DOMHAIN’**

Taighde ar conas a spreagann ceann amháin díobh sin thuas baill de chuid reiligiúin dhomhanda chun dul i mbun feachtais i dtaca le saincheisteanna timpeallachta.

Critéir Mharcála

Léireofar in obair chúrsa shármhaith tuiscint ar chreideamh reiligiúnach trí fhéachaint go dlúth ar choincheap/fhoraithne atá liostaithe sa teideal agus conclúidí beachta a chur le chéile maidir leis an gcaoi a spreagann sé/siad baill de chuid reiligiúin dhomhanda gníomhú nó dul i mbun feachtais i dtaca le saincheisteanna timpeallachta.

- F. 2**
- **AN CEARTAS MAR CHOTHROM NA FÉINNE**
  - **AN CEARTAS MAR DHÍOLTAS**
  - **AN CEARTAS AG SEASAMH LE CEARTA DAONNA**

Meastóireacht ar phríomhláidreachtaí agus ar phríomhlaigí dhá cheann de na tuiscintí thuas ar an gceartas agus iad á gcur i bhfeidhm ar chás-staidéar ar leith.

Critéir Mharcála

Léireofar in obair chúrsa shármhaith eolas ar dhearccháí éagsúla ar cheartas trí bhreith chruinn a dhéanamh ar an gcaoi a léiríonn cás-staidéar ar leith príomhláidreachtaí agus príomhlaigí dhá cheann de na tuiscintí ar an gceartas atá liostaithe sa teideal.

ROINN G: ADHRADH, PAIDREOIREACHT AGUS DEASGHNÁTH

- G.1** *Is féidir cur síos a dhéanamh ar an duine mar ‘phaidr-eoir’.*

Déan scrúdú ar an bhfianaise a bhaineann leis an ráiteas seo i saolta daoine creidmheacha sa lá atá inniu ann.

Critéir Mharcála

Léireofar in obair chúrsa shármhaith meas ar an tábhacht a bhaineann le paidreoireacht i saol daoine trí fhéachaint go grinn ag an ról atá ag cumarsáid le Dia/déithe/diagaí i saol daoine creidmheacha sa lá atá inniu ann.

- G.2**
- **DÍTHREABHACHT**
  - **OILITHREACHT**
  - **CÚRSA SPIORADÁLTA**

Próifil den bhunús atá ag ceann amháin de na cleachtais rinnfheithimh thuas agus scrúdú ar cén fáth go meallann an cleachtas seo daoine sa lá atá inniu ann.

Critéir Mharcála

Léireofar in obair chúrsa shármhaith tuiscint ar chleachtas rinnfheithimh trí bhunús ceann de na cleachtais liostaithe sa teideal a rianú agus féachaint go grinn ar an bhfáth a bhfuil an traidisiún ábhartha agus coitianta i measc daoine sa lá atá inniu ann.

Obair Chúrsa san Oideachas Reiligiúnach – Ardleibhéal

Aidhmeanna den obair chúrsa d’Oideachas Reiligiúnach na hArdteistiméireachta:

- Deis a thabhairt do dhaltaí dul i ngleic go pearsanta le saincheist leasa nó cásmhaireachta
- Forbairt a dhéanamh ar eolas, ar thuiscint, ar scileanna agus ar dhearccháí na ndaltaí, de réir mar atá leagtha amach i gcuaspóirí na roinne atá ainmnithe don obair chúrsa
- Deis a thabhairt do dhaltaí tabhairt faoi thaighde, faoi anailís agus faoi mhachnamh breise ar thopaic roghnaithe
- Scileanna taighde, anailíse, meastóireachta, smaointeoireachta criticiúla, cumarsáide agus machnaimh a fhorbairt

Cuireadh obair chúrsa isteach mar ghné den nós imeachta measúnaithe den oideachas reiligiúnach i scrúdú na hArdteistiméireachta mar gheall ar nádúr an ábhair féin. Tá forbairt na scileanna taighde, smaointeoireachta criticiúla, anailíse agus machnaimh ina bpríomhchuspóirí de mhúineadh an oideachais reiligiúnaigh ag an leibhéal sinsearach. Tá obair chúrsa leagtha amach chun deiseanna a thabhairt do dhaltaí tuilleadh forbartha a dhéanamh ar na scileanna seo trí imscrúdú mionsonraithe a dhéanamh ar thopaic roghnaithe. (*Oideachas Reiligiúnach, An Ardteistiméireacht, Treoirlínte do Mhúinteoirí – NCCA leathanach 142*) Éilítear ar iarrthóirí obair chúrsa ar aon teideal amháin a chur isteach. Baineann na teidil d’obair chúrsa leis an nGnáthleibhéal agus leis an Ardleibhéal araon. Ba chóir Leabhrán Obair Chúrsa an iarrthóra a mharcáil ag an leibhéal ag ar thóg sé/sí an scrúdú.

Féadfaidh iarrthóirí ar mian leo an obair chúrsa a mhaisiú le léaráidí é seo a dhéanamh sna spásanna folmha a sholáthraítear ag bun gach leathanaigh. Ní mór don iarrthóir na grafaicí nó na híomhánna ar fad a tharraingt nó a scanadh go díreach ar an leabhrán. Níor chóir dóibh, áfach, ábhar a cheangal nó a fheistiú den Leabhrán Obair Chúrsa.

Maidir lena bhfuil á mheas in Obair Chúrsa Ardleibhéil: Cuid A – Achoimre ar an Iniúchadh ar Theideal Roghnaithe 2015

An tSli a nDéileáiltear le Pointí Socraithe Cuid A						
Cuid A Tuairiscín	SÁRMHAITH	AN-MHAITH	GO MAITH	RÉASÚNTA	LAG	
Fiannaise ar chritéir mharcála do theidil 2015 (eolas; tuiscint; scileanna; dearchaí mar a bhaineann siad leis an siollabas) Cód MC	FIANNAISE IOMLÁN SHUBSTAINTÍÚIL CHRUINN	FIANNAISE SHUBSTAINTÍÚIL CHRUINN	FIANNAISE CHRUINN	FIANNAISE IMLEOR TEORANTA	FIANNAISE BHOCHT/GAN AON FHIANNAISE	
	40 > 34	33 > 28	27 > 22	21 > 16	15 > 0	
Foinsí eolais ar theideal 2015. Cód SI	EOLAS SUBSTAINTÍÚIL	EOLAS MAITH	EOLAS GINEARÁLTA ÉIGIN	EOLAS IMLEOR TEORANTA	BEAGÁN EOLAIS/GAN EOLAS	
Eolas ar na céimeanna a tógadh agus ar na scileanna a úsáideadh ar Theideal 2015 (taighde; anailis; measúin; smaointeoireacht chriticiúil; cumarsáid; machnamh) Cód SS	EOLAS SUBSTAINTÍÚIL MIONSONRAITHE	EOLAS GINEARÁLTA SOILÉIR	EOLAS GINEARÁLTA ÉIGIN	EOLAS IMLEOR TEORANTA	BEAGÁN EOLAIS/GAN EOLAS	
Achoimre ar thorthaí ar theideal 2015 (an cumas chun – eolas a roghnú, agus anailis agus measúin a dhéanamh air; eolas a shórtáil agus eagar a chur air; tuairimí a chur i lathair go gonta agus go héifeachtach.)	SAOTHAR AN-FHIÚNTACH.	SAOTHAR FIÚNTACH.	SAOTHAR BREÁ.	SAOTHAR IMLEOR.	SAOTHAR BEAGHRÍOCH/NEAMHÁBHARTHA.	
ACHOIMRE IOMLÁN AGUS ÁBHARTHA	ACHOIMRE MHIONSONRAITHE	ACHOIMRE GHINEARÁLTA	ACHOIMRE IMLEOR	ACHOIMRE BHOCHT/GAN ACHOIMRE		
FIANNAISE SHUBSTAINTÍÚIL TACAÍOCHTA DO CHONCLÚIDÍ	FIANNAISE AN-MHAITH TACAÍOCHTA DO CHONCLÚIDÍ	FIANNAISE GHINEARÁLTA TACAÍOCHTA ÉIGIN DO CHONCLÚIDÍ	FIANNAISE THEORANTA TACAÍOCHTA IMLEOR DO CHONCLÚIDÍ	BEAGÁN/GAN FIANNAISE TACAÍOCHTA DO CHONCLÚIDÍ		
Gabháil phearsanta le Teideal 2015. Cód SF	GABHÁIL PHEARSANTA SHUBSTAINTÍÚIL	GABHÁIL PHEARSANTA SHOILÉIR	GABHÁIL PHEARSANTA GHINEARÁLTA ÉIGIN	GABHÁIL PHEARSANTA THEORANTA IMLEOR	GABHÁIL PHEARSANTA NEAMHLEOR/GAN GABHÁIL PHEARSANTA	

Maidir lena bhfuil á mheas in Obair Chúrsa Ardleibhéil: Cuid B – Machnamh pearsanta ar an bhfoghlaim, ar na scileanna agus ar an eispéireas a fuarthas trí obair chúrsa a dhéanamh ar Theideal Roghnaithe 2015

<i>An tSlí a nDéileáiltear le Pointí Socraithe i gCuid B.</i>						
Cuid B Tuairiscín:	SÁRMHAITH	AN-MHAITH	GO MAITH	RÉASÚNTA	LAG	
<i>Fiannaise ar chritéir mharcála do theidil 2015</i> (eolas: tuisct; scileanna: dearcchaí mar a bhaineann siad leis an siollabas)	FIANNAISE IOMLÁN, CHRUIINN, SHUBSTAINTÚIL	FIANNAISE SHUBSTAINTÚIL CHRUIINN	FIANNAISE CHRUIINN	FIANNAISE IMLEOR THEORANTA	FIANNAISE BHOCHT/GAN FHIANNAISE	
Cód MC	40 > 34	33 > 28	27 > 22	21 > 16	15 > 0	
Úsáid as scileanna ar Theideal 2015 (taighde; anailís; measúnú; smaointeoirreach chriticiúil; cumarsáid, machnamh, breithinias)	ÚSÁID SHUBSTAINTÚIL AS SCILEANNA	ÚSÁID AN-SOILÉIR AS SCILEANNA	ÚSÁID SHOILÉIR AS SCILEANNA	BEAGÁN ÚSÁIDE AS SCILEANNA	ÚSÁID NEAMHLEOR/GAN AON ÚSÁID AS SCILEANNA	
Cód S	SAOTHAR AN- FHIÚNTACH MÍNÚCHÁN SUBSTAINTÚIL SPÉIS PHEARSANTA AN- SOILÉIR	SAOTHARFIÚNTACH MÍNÚCHÁN MIONSONRAITHE SPÉIS PHEARSANTA SHOILÉIR	SAOTHAR BREÁ MÍNÚCHÁN GINEARÁLTA MAR AON LE SPÉIS PHEARSANTA ÉIGIN	SAOTHAR IMLEOR MÍNÚCHÁN IMLEOR SPÉIS PHEARSANTA LEORDHÓTHANACH	SAOTHAR BEAGHRÍOCH/ NEAMHÁBHARTHA BEAGÁN ÁBHARTHA CHT/A/GAN AON ÁBHARTHACHT BEAGÁN/GAN AON SPÉIS PHEARSANTA	
Cén fáth a raibh teideal 2015 ina ábhar spéise? (diograis / inní)	Cód I					
Cé na peirspictóichtaí difriúla ar teagmhaidh leo agus obair chúrsa á déanamh ar theideal roghnaithe 2015? (an cumas tuairimícur chunige difriúla i leith topaice a léirímhíni, a chur i gcomparáid agus a mheas; an cumas frihargóimí a fhorbair)	Cód P					
Cé na ceisteanna a tháinig chun cinn agus obair chúrsa á déanamh ar theideal 2015? (an cumas udaras foinsí difriúla eolais a cheistiú agus an cumas idirbhealaí a dhéanamh idir fric agus tuairim)	Cód Q					
Cé na dearcchaí pearsanta a fuarthas trí obair chúrsa a dhéanamh ar theideal roghnaithe 2015? (an cumas athbheithní a dhéanamh ar an bhfoghlaim agus an tionchar a bhíonn ag an bhfoghlaim sin ar thuairimí, ar dhearcchaí agus ar eispéireas an duine)	Cód PI					
Cad a bhí ar an ngné ba luachmháire d'obair chúrsa a dhéanamh ar an teideal?	Cód V					
	MEASÚNÚ SUBSTAINTÚIL LENA MBAINEANN LUACH	MEASÚNÚ AN-MHAITH LENA MBAINEANN LUACH	MEASÚNÚ GINEARÁLTA LENA MBAINEANN LUACH	MEASÚNÚ IMLEOR LENA MBAINEANN LUACH	BEAGÁN MEASÚNATHE/GAN AON MHEASÚNÚ LENA MBAINEANN LUACH	
	SAINATHINT SHUBSTAINTÚIL AGUS PEIRSPICTÓICHTAÍ DIFRÍÚLA A CHOTHROMÚ	SAINATHINT SHOILÉIR CEISTEANNA	SAINATHINT GINEARÁLTA ÉIGIN AGUS CEISTEANNA	SAINATHINT IMLEOR CEISTEANNA	BEAGÁN SAINATHINT/AGUS SAINATHINT AGUS PEIRSPICTÓICHTAÍ DIFRÍÚLA A CHOTHROMÚ	
	SAINATHINT SHUBSTAINTÚIL AGUS PEIRSPICTÓICHTAÍ DIFRÍÚLA A CHOTHROMÚ	SAINATHINT SHOILÉIR CEISTEANNA	SAINATHINT GINEARÁLTA ÉIGIN AGUS CEISTEANNA	SAINATHINT IMLEOR CEISTEANNA	BEAGÁN SAINATHINT/AGUS SAINATHINT AGUS PEIRSPICTÓICHTAÍ DIFRÍÚLA A CHOTHROMÚ	
	CUR SIOS MIONSONRAITHE MAR AON LE GABHÁIL PHEARSANTA SHUBSTAINTÚIL	CUR SIOS GINEARÁLTA MAR AON LE GABHÁIL PHEARSANTA SHOILÉIR	CUR SIOS GINEARÁLTA MAR AON LE GABHÁIL PHEARSANTA ÉIGIN	CUR SIOS GINEARÁLTA MAR AON LE GABHÁIL PHEARSANTA IMLEOR	BEAGÁN CUR SIOS/ GAN AON CHUR SIOS GABHÁIL PHEARSANTA NEAMHLEOR	

